

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКА АКАДЕМІЯ БЕЗПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
21050 м. Вінниця, вул. Грушевського, 13, тел.55-65-73,
E-mail: bil@mail.vinnica.ua**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою КЗВО «Вінницька
академія безперервної освіти»

від 06.01.2026 № 1

Древозюк С.І.

**ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників
закладів базової середньої освіти**

**ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ Й ІНФОМЕДІЙНА
ГРАМОТНІСТЬ УЧИТЕЛЯ: КОНСТРУЮВАННЯ
СУЧАСНОГО ЕФЕКТИВНОГО ТА БЕЗПЕЧНОГО
УРОКУ**

Вінниця – 2026

Розробники:

Комунальний заклад вищої освіти «Вінницька академія безперервної освіти». **Коваленко Лариса**, д. філос. (канд. пед. наук), доцент кафедри гуманітарних наук Комунального закладу безперервної освіти «Вінницька академія безперервної освіти», доцент

Пойда Сергій, канд. пед. наук, доцент кафедри публічного управління та адміністрування КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти», доцент

Напрямок підвищення кваліфікації: цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти.

Розроблено на основі Типових програм:

- Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності (наказ МОН від 03.06.2026 р. № 871);
- Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти з академічної доброчесності «Цифрові технології педагогічної діяльності на рівні базової середньої освіти» (наказ МОН України від 18.12.2024 р. № 1759)

Термін дії програми: з 01.10.2026 до 01.10.2031 року

Рецензенти:

Герасімова Олена, кандидат педагогічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародного співробітництва КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»

Білик Олег, доктор наук з державного управління, професор, проректор з науково-педагогічної роботи та моніторингу якості освіти КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»

© Коваленко Л.В., Пойда С.А. 2026

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність програми. Розроблення програми курсу підвищення кваліфікації вчителів закладів базової середньої освіти «Цифрова компетентність й інфомедійна грамотність учителя: конструювання сучасного ефективного та безпечного уроку» (далі - Програма) зумовлене потребою оновлення професійної діяльності педагога в умовах цифрової трансформації освіти, реалізації Концепції «Нова українська школа», упровадження Державного стандарту базової та профільної середньої освіти, поширення змішаного й дистанційного навчання, активного використання електронних освітніх ресурсів, цифрових сервісів, платформ і технологій штучного інтелекту.

Актуальність курсу визначається необхідністю поєднання цифрової компетентності педагогів із формуванням у них інфомедійної грамотності, академічної доброчесності та безпечної поведінки в цифровому середовищі. У сучасному інформаційному просторі вчитель має вміти добирати, створювати, адаптувати й відповідально використовувати електронні освітні ресурси, організовувати навчання з використанням цифрових технологій, критично оцінювати інформацію, розпізнавати маніпуляції, дезінформацію й ризики, пов'язані з використанням генеративного штучного інтелекту.

Зміст Програми передбачає два змістові модулі: «Електронні (цифрові) освітні ресурси, сервіси та платформи» і «Навчання здобувачів освіти з використанням цифрових технологій». Така структура забезпечує практичну спрямованість курсу: від добору, створення, модифікації та спільного використання цифрових освітніх ресурсів до організації безпечного, інтерактивного й медіаграмотного навчання здобувачів освіти.

Програма розроблена відповідно до Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності, а також з урахуванням рекомендацій щодо відповідального використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти.

Програма ґрунтується на актуальних державних і міжнародних підходах до розвитку цифрової компетентності, медіа- та інформаційної грамотності, кібербезпеки, академічної доброчесності й етичного використання штучного інтелекту в освіті. Її зміст спрямовано на формування в педагогів здатності конструювати сучасний ефективний і

безпечний урок із використанням цифрових ресурсів, сервісів, платформ та інструментів формувального оцінювання.

В Україні вимоги до цифрової компетентності педагогів регламентовані на державному рівні та синхронізовані з європейськими стандартами (зокрема, з Європейською рамкою цифрової компетентності для освітян DigCompEdu) та закріплені у національних нормативно-правових актах. Розбудова інфомедійної грамотності освітян має стратегічне значення і реалізується через потужне партнерство профільних міністерств (МОН, Міністерство культури та стратегічних комунікацій, Мінцифри), міжнародних організацій та провідних вітчизняних громадських інституцій. Проєкт «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» реалізуються Радою міжнародних наукових досліджень та обмінів (IREX) у партнерстві з МОН України. Відбувається системна інтеграція наскрізної світової медіаосвіти у вітчизняну практику та підвищення кваліфікації вчителів відповідно до наказу МОН № 1199 «Про проведення всеукраїнського експерименту з масового впровадження медіаосвіти».

Програма «Цифрова компетентність й інфомедійна грамотність учителя: конструювання сучасного ефективного та безпечного уроку» враховує рекомендації ЮНЕСКО з підготовки медіаграмотної особистості та передбачає розвиток цифрової компетентності та медійної грамотності слухачів курсу через систему практичних завдань, які допомагають адаптуватися в сучасному інформаційно-освітньому, інформаційно-комунікаційному, соціально-культурному та ціннісно-орієнтаційному освітньому просторі.

Підвищення кваліфікації вчителів у цифровій сфері за Програмою спирається на три фундаментальні документи: Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (нова редакція), який визначає інформаційно-цифрову компетентність як одну з обов'язкових загальних/професійних компетентностей педагога, прив'язану до його трудових функцій; Рамка цифрової компетентності педагогічного працівника, розроблена МОН на основі DigCompEdu; Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності (наказ МОН від 03.06.2026 р. № 871).

Відповідно до Професійного стандарту (наказ МОН № 1225) та Методичних рекомендацій Українського інституту розвитку освіти інформаційно-цифрова компетентність вчителя охоплює три ключові аспекти: професійне середовище (орієнтація в інфопросторі, критичне оцінювання даних, захист персональних даних); електронні ресурси (добір, доцільне використання, адаптація та створення власних цифрових освітніх

ресурсів); освітній процес (використання цифрових систем у навчанні, взаємодія з учнями, батьками, оцінювання).

У Професійному стандарті медійна та інформаційна компетентність (здатність безпечно і критично шукати, аналізувати та використовувати інформацію) закріплена на рівні загальних та професійних компетентностей, необхідних для атестації. Програма сертифікації педагогічних працівників, включає перевірку знань з інформаційної гігієни та критичного мислення. Підвищення кваліфікації вчителів за цією Програмою виходить за межі формування суто технічних навичок (користуватися гаджетом, ресурсами, сервісами) і фокусується на розвитку критично-аналітичних умінь (декодування інформації, розрізнення фактів і суджень, протидія маніпуляціям та етичне використання штучного інтелекту в освітній і науковій діяльності).

Цільова група: вчителі закладів загальної середньої освіти.

Обсяг (тривалість) програми: 30 год (1 кредит ЄКТС). Обсяг Програми відображає сумарне навчальне навантаження слухачів, включаючи аудиторну роботу та самостійну (позааудиторну) роботу за дистанційною формою організації занять. Для проведення лекцій передбачено близько 30% загального обсягу навчального часу. Практикоорієнтовані роботи слухачів курсу упродовж занять становлять 70 % академічного часу.

Особливості реалізації програми та організації освітнього процесу

Пропонована програма є курсом підвищення кваліфікації вчителів короткострокової тривалості – 1-2 тижні з інтенсивним графіком навчання. Викладання за Програмою здійснюватимуть науково-педагогічні та педагогічні працівники, тренери, практики, які пройшли відповідне навчання та підготовку.

Навчальний матеріал курсу скомпоновано за такими складниками педагогічної практики, як організація освітнього процесу на засадах компетентнісного підходу, академічної доброчесності й свободи з використанням цифрових технологій, результативних методик інформаційної та медійної грамотності.

Програмою передбачено розгляд таких цифрових інструментів та інфомедійних понять:

Цифрові інструменти

- Системи керування навчанням (LMS) — для організації освітнього процесу.

- Інтерактивні онлайн-дошки — для візуалізації освітнього контенту, створення інтерактивних вправ та організації спільної роботи учнів у реальному часі.
- Гейміфікація — для формувального оцінювання та розвитку мотивації для навчання.
- Мультимедійний контент — системи генеративного штучного інтелекту для створення яскравих текстів, презентацій, інфографіки та відео Пояснень.

Інформаційна гігієна та кібербезпека

- Цифрова гігієна — створення надійних паролів, використання двофакторної автентифікації та захист персональних даних учнів.
- Медіаграмотність — уміння критично оцінювати інформацію, розпізнавати фейки, маніпуляції та протидіяти кібербулінгу.
- Безпечний пошук — навчання учнів правил безпечної поведінки в інтернеті та використання верифікованих освітніх ресурсів.
- Академічна доброчесність — дотримання правил та відповідальне використання цифрових джерел інформації.

Форма підвищення кваліфікації: очна, дистанційна.

Теоретичний матеріал буде представлений через такі форми роботи, як лекції, робота з відео-аудіоматеріалами, медіа.

Навчальні заняття, передбачені програмою, проводитимуться синхронно онлайн (вебінари, інтерактивні лекції) із використанням спеціального програмного забезпечення, або синхронно офлайн в аудиторії за місцем розміщення суб'єкта підвищення кваліфікації. В процесі роботи слухачі будуть виконувати практичні завдання (вебінари-практикуми, навчальні тренінги, майстер-класи, диспути тощо), інструкції до яких розміщені у Google Класі. Результати виконання практичних завдань будуть завантажені слухачами до Google Класа та оцінені викладачами.

Контрольні заходи (тестування слухачів курсу за змістом програми) відбуватимуться онлайн через використання тестів, створених на основі Google Форм.

Мета підвищення кваліфікації: удосконалення професійних та цифрових компетентностей педагогічних працівників задля ефективного здійснення професійної діяльності в умовах цифровізації освітнього середовища, інтеграції інноваційних технологій, штучного інтелекту та реалізації державної політики в галузі освіти.

Завдання підвищення кваліфікації. Реалізація Програми курсу підвищення кваліфікації вчителів має функціональний та комбінаторний характер і передбачає вирішення таких завдань:

- поглиблення знань із питань безпеки в цифровому суспільстві та цифровому освітньому середовищі закладу освіти;
- поглиблення розуміння щодо особливостей організації освітнього процесу з використанням цифрових технологій;
- розвиток здатності критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, розуміння правових і етичних аспектів, пов'язаних із використанням цифрових технологій;
- розвиток уміння підтримувати комунікацію, співпрацю, творчість та інноваційність, вирішувати професійні проблеми за допомогою використання цифрових технологій;
- мотивація до навчання впродовж життя в професійній сфері за допомогою цифрових технологій і електронних (цифрових) освітніх ресурсів;
- розвиток уміння відповідально використовувати інструменти штучного інтелекту для підготовки навчальних матеріалів, організації освітнього процесу та підтримки навчання здобувачів освіти;
- розвиток уміння оцінювати, обирати, використовувати в освітньому процесі наявні електронні (цифрові) освітні ресурси з відповідних предметів/інтегрованих курсів;
- мотивація до проєктування, створення, поширення нових електронних (цифрових) освітніх ресурсів із відповідних предметів/інтегрованих курсів;
- розвиток уміння застосовувати цифрові технології для моніторингу, контролю та об'єктивного оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів освіти, аналізу освітніх даних, а також зворотного зв'язку та рефлексії;
- поглиблення знань із питань індивідуалізації та диференціації навчання за допомогою використання цифрових сервісів і технологій;
- поглиблення знань щодо розвитку інформаційної грамотності та медіаграмотності здобувачів освіти, відповідального використання ними цифрових технологій, сервісів і вирішення проблем із їх допомогою.

Компетентності, які вдосконалюватимуть / набуватимуть слухачі курсу наскрізно. Підвищення кваліфікації учителів закладів загальної середньої освіти за Програмою передбачає вдосконалення раніше набутих та / або набуття нових компетентностей відповідно до професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН України від 29.08.2024 № 1225, у частині дотримання вимог цифровізації та медійної грамотності, визначених законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», правил академічної доброчесності, спрямованих на подальше професійне становлення сучасного педагога в умовах викликів інформаційно-цифрового суспільства й академічної свободи, реалізації завдань Нової української школи.

- Вчитель ЗЗСО. А1. Мовно-комунікативна компетентність
- Вчитель ЗЗСО. А2. Предметно-методична компетентність
- Вчитель ЗЗСО. А3. Інформаційно-цифрова компетентність вчителя закладу загальної середньої освіти.

Очікувані результати підвищення кваліфікації. За результатами навчання слухачі курсу підвищення кваліфікації оволодіють знаннями та набудуть (удосконалять) уміння й навички:

очікувані результати навчання за Програмою деталізуються через набуття слухачами цифрової компетентності, що охоплює:

знання: ключові поняття цифровізації освіти, засади цифрової компетентності педагогічного працівника, нормативно-правові та етичні аспекти використання цифрових технологій, можливості й обмеження цифрових інструментів і штучного інтелекту, принципи організації цифрового освітнього середовища;

уміння: добір і застосування цифрових інструментів та ресурсів у професійній діяльності, проектування освітнього процесу із використанням цифрових технологій, створення та модифікація електронних освітніх ресурсів, використання інструментів штучного інтелекту, організація формульовального оцінювання засобами цифрових інструментів, формування цифрових компетентностей здобувачів освіти, розширення їхніх можливостей навчання;

цінності та ставлення: усвідомлення значущості формування і розвитку цифрової компетентності, відповідальне й етичне використання цифрових технологій, дотримання принципів академічної доброчесності, готовність до безперервного професійного розвитку, відкритість до інновацій та орієнтація на безпечне й інклюзивне освітнє середовище.

Система та критерії оцінювання результатів підвищення кваліфікації Контрольні заходи за модулями тренер/викладач здійснює через консультування слухачів, надання коментарів, оцінювання та корегування роботи під час виконання завдань, аналіз результатів тестування. Під час кожної практичної роботи слухачам пропонується 3-5 завдань. За кожне виконане завдання слухачам нараховується 1 бал. Після завершення курсу слухачам пропонується виконати тест, який складається з 25 завдань закритого типу. Максимальна кількість балів, набраних за тест – 100. З метою успішного завершення навчання слухачі повинні правильно виконати понад 70% практичних завдань. правильно відповісти на 70% завдань підсумкового тесту.

Учасникам, які не засвоїли програму - набрали недостатню кількість балів під час тестування, або не виконали достатню кількість завдань, надається можливість здати результати виконання практичних завдань та пройти повторне тестування впродовж визначеного терміну (7 днів).

Документ про підвищення кваліфікації. Учасники курсу, які успішно пройшли навчання та склали контрольний тест, отримають сертифікат про підвищення кваліфікації встановленого зразка із технічним описом, дизайном, способом виготовлення, порядком видачі та обліком виданих документів відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 року № 800 (зі змінами) «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників».

Вартість. Відповідно до умов Порядку реалізації експериментального проєкту щодо закупівлі послуг з підвищення кваліфікації та супервізії педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти (наказ МОН від 09.12.2025 № 1608) вартість послуг із підвищення кваліфікації, отриманих одним педагогічним працівником за результатами виконання Програми підвищення кваліфікації, становить 1 500 грн.

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Зміст програми складається з 2 модулів та 6 взаємопов'язаних навчальних тем. Кількість годин, що відводиться на засвоєння змісту Програми, 30, з них: 7 годин – лекційні заняття, 22 години – практична робота, 1 година – контрольні заходи.

Назви навчальних тем	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контрольні заходи	Усього
Організаційне заняття		2			2
МОДУЛЬ 1. ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ, СЕРВІСИ ТА ПЛАТФОРМИ					
Тема 1.1 Добір, створення, використання, та модифікація електронних (цифрових) освітніх ресурсів	1	8	-	-	9
Тема 1.2 Використання сервісів генеративного штучного інтелекту в професійній діяльності сучасного вчителя	1	6	-	-	7
Тема 1.3 Гейміфікація та формувальне оцінювання засобами цифрових інструментів	1	2	-	-	3
Підсумкові заходи	-	-	-	-	-
Разом за модулем:	3	14	-	-	19
МОДУЛЬ 2. НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ					
Тема 2.1 Академічна доброчесність. Відповідальне та етичне використання цифрових технологій та систем ІІІ в освітньому процесі	2	-	-	-	2
Тема 2.2 Формування інформаційної та медіаграмотності здобувачів освіти, як засіб розвитку критичного мислення.	1	4	-	-	5
Тема 2.3 Мистецтво спілкування в сучасному медіасередовищі: формування нового покоління без дискримінаційних упереджень та стереотипів.	1	2			3
Разом за модулем:	4	6	-	-	10
Підсумкові заходи	-	-	-	1	1
Усього	7	22	-	1	30

Програмою передбачено поєднання інтерактивних лекційних занять з практико орієнтованою діяльністю, спрямованою на розвиток здатності слухачів курсу застосовувати цифрові технології, ресурси, сервіси у професійній діяльності, взаємодіяти з інформаційними повідомленнями, розрізняти фейки, дезінформацію та маніпуляції.

3. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАНЯТТЯ

Структура та зміст курсу підвищення кваліфікації, його мета, завдання, очікувані результати та особливості організації освітнього процесу. Види навчальної діяльності, форми поточного та підсумкового контролю. Правила комунікації, терміни виконання завдань. Налаштування облікових записів слухачів, під'єднання до Google Classroom.

МОДУЛЬ 1. ЦИФРОВІ ОСВІТНІ РЕСУРСИ, СЕРВІСИ ТА ПЛАТФОРМИ

Тема 1.1 Добір, створення, використання, та модифікація електронних (цифрових) освітніх ресурсів

Поняття електронного (цифрового) освітнього ресурсу. Педагогічна доцільність використання цифрового контенту на уроці. Інтерактивні дошки як інструмент спільної роботи, візуалізації навчального матеріалу та організації взаємодії здобувачів освіти. Цифрові сервіси для створення, редагування й адаптації навчальних матеріалів. Створення сайту з освітньою метою. Використання створених цифрових ресурсів для підтримки різних форм навчання.

Тема 1.2. Використання сервісів генеративного штучного інтелекту в професійній діяльності сучасного вчителя

Генеративний штучний інтелект та його можливості в освітній діяльності. Перспективи та загрози використання штучного інтелекту у освітньому процесі. Принципи формулювання якісних запитів до систем ШІ. Створення методичних та дидактичних текстових матеріалів засобами генеративного ШІ. Генерування зображень, ілюстрацій, презентацій, відео, аудіо та інших медіаоб'єктів для використання в освітньому процесі. Перевірка достовірності, редагування та педагогічна адаптація ШІ-згенерованого контенту. Відповідальне, безпечне та етичне використання ШІ в професійній діяльності вчителя.

Тема 1.3. Гейміфікація та формувальне оцінювання засобами цифрових інструментів

Гейміфікація в освітньому процесі. Дидактичні можливості ігрових механік для активізації пізнавальної діяльності учнів. Цифрові інструменти для створення інтерактивних вправ, опитувань, вікторин і навчальних ігор. Реалізація формувального оцінювання засобами цифрових інструментів,

організація швидкого зворотного зв'язку, самооцінювання та рефлексії учнів. Створення інтерактивної гри або вправи з використанням цифрових сервісів. Використання генеративного ШІ для розроблення сценарію гри та її програмна реалізація.

МОДУЛЬ 2. НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ВИКОРИСТАННЯМ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Тема 2.1 Академічна доброчесність. Відповідальне та етичне використання цифрових технологій та систем ШІ в освітньому процесі

Організація освітнього процесу з дотриманням академічної доброчесності в цифровому освітньому середовищі. Правила відповідального використання цифрових джерел, відкритих освітніх ресурсів і матеріалів, створених за допомогою ШІ. Авторське право, цитування, покликання на джерела та використання відкритих ліцензій. Етичні засади застосування цифрових технологій і систем штучного інтелекту в освітньому процесі. Прозорість використання ШІ під час підготовки навчальних матеріалів. Ризики плагіату, фабрикації, фальсифікації та некритичного використання згенерованого контенту. Формування доброчесної цифрової поведінки здобувачів освіти.

Тема 2.2 Формування інформаційної та медіаграмотності здобувачів освіти, як засіб розвитку критичного мислення.

Поняття інформаційної та медіаграмотності здобувачів освіти. Медіаграмотність як засіб розвитку критичного мислення. Аналіз медіаповідомлень: автор, мета, аудиторія, контекст, канали поширення, способи впливу. Розуміння реакції аудиторії на медіаконтент. Розрізнення фактів, суджень, оцінок і припущень. Виявлення дезінформації, фейків, маніпуляцій, пропаганди, прихованої реклами, «джинси», клікбейту, стереотипів і мови ворожнечі. Аналіз ШІ-згенерованого контенту та дипфейків. Розроблення навчальних завдань для формування медіаграмотності на уроках різних предметів.

Тема 2.3 Мистецтво спілкування в сучасному медіасередовищі: формування нового покоління без дискримінаційних упереджень та стереотипів.

Мова спілкування у соцмережах як інструмент формування світогляду нового медіаграмотного покоління, вільного від стереотипів. Сучасний

медіапростір: приховані сенси, гендерні стереотипи, мова ворожнечі та дискримінаційні маркери. Навчальне заняття передбачає надання допомоги педагогам в освоєнні основ інклюзивної комунікації та розпізнаванні прихованих упереджень в інформаційному потоці.

Інструменти толерантної комунікації: правила використання коректної термінології та фемінітивів як елемента сучасного мовного іміджу вчителя. Сліпі зони мовлення: які звичні фрази, метафори, жарти можуть містити приховану дискримінацію (ейджизм, сексизм, лукізм) і як їх екологічно замінити. Анатомія медіастереотипів: як розпізнати маніпулятивний контент у соціальних мережах, що пропагує упередження, та як навчити учнів критично його оцінювати. Культура толерантності в цифровому класі: як створити безпечне безбар'єрне онлайнове середовище з повагою до гідності кожної людини, та як коректно реагувати на прояви кібербулінгу чи дискримінації серед учнів.

Контрольний захід– 1 год
(тестування за змістом Програми курсу)

Орієнтовний перелік практичних завдань

Практичні завдання для виконання у процесі освітньої діяльності за Програмою курсу (онлайн, синхронно, у реальному часі):

1. Створення навчальних завдань з використанням електронних (цифрових) освітніх ресурсів (WordWall, LearningApps, Quizziz, Quizlet тощо).
2. Створення та редагування вебсайта навчального призначення на основі сервіса Google Сайт.
3. Підготовка текстових навчальних матеріалів (консекти уроків, практичних завдань, тестів, завдань для проведення квестів тощо) засобами генеративного штучного інтелекту.
4. Візуалізація освітнього контенту засобами засобами генеративного штучного інтелекту.
5. Використання засобів генеративного інтелекту в процесі аналізу даних, створення інфографіки та навчальних презентацій.
6. Підготовка гейміфікованих сценаріїв та створення навчальних ігор засобами генеративного штучного інтелекту.
7. Аналіз практичних кейсів для формування навичок медіаграмотної поведінки.
8. Підвищення мовної компетентності засобами цифрової комунікації.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи

1. Деякі питання організації дистанційного навчання: Міністерство освіти і науки України від 09.09.2020 № 1115. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text>
2. Європейська структура цифрової компетентності освітян DigCompEdu, Пуні, Ю. (редактор), Publications Office, 2017. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/159770>
3. Костроув, Дж. та Качія, Р., Dig Comp 3.0 - Європейська рамка цифрової компетентності, п'яте видання, Офіс публікацій Європейського Союзу, 2025. URL: <https://data.europa.eu/doi/10.2760/0001149>
4. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо способів фільтрації доступу до мережі Інтернет та протидії шкідливому контенту в закладах освіти: наказ Міністерства освіти і науки України від 26.01.2026 №103. URL: <https://clipr.cc/w9Sy4>
5. Про затвердження Положення про електронні освітні ресурси: наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2012 № 1060. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12#Text>
6. Про повну загальну середню освіту: Закон України від 16.01.2020 № 463-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80#Text>
8. Про схвалення Концепції розвитку цифрових компетентностей та затвердження плану заходів з її реалізації: розпорядження Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 167-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/167-2021-%D1%80#Text>
9. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.12.2020 № 1556-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-2020-%D1%80#Text>
10. European Commission. Regulation (EU) 2024/1689 laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act). 2024. URL: <https://clipr.cc/kRV8A>

Основна література

1. Василенко Н., Пойда С. Методичні рекомендації з використання сервісів штучного інтелекту в освітній діяльності закладів загальної середньої освіти: наук.-метод. посіб. / Н. Василенко, С. Пойда, Л. Києнко-Романюк, О. Поважук, П. Кухарчук, М. Семко, Г. Мазур, Л. Дабіжа, С. Гузь. КЗВО «ВАБО». – Вінниця: 2025. – 41 с. DOI: <https://doi.org/10.32782/method-education-2025>
2. Воротникова І. Умови формування цифрової компетентності вчителя у післядипломній освіті. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету. 2019. Вип. 6. С. 101-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/oeemu_2019_6_143
3. Добровільний кодекс поведінки з етичного та відповідального використання штучного інтелекту, 2023. URL: <https://clipr.cc/S4rHj>
4. Інструктивно-методичні рекомендації щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти. Міністерство освіти і науки України. 2024, 62 с. URL: <https://clipr.cc/vZ0xc>
5. Морзе Н., Базелюк О., Воротникова І., Дементієвська Н., Захар О., Нанаєва Т., Чернікова Л. Опис цифрової компетентності педагогічного працівника. Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету, 2019. С.1- 53. URL: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2019s39>

6. Онлайн-безпека учасників освітнього процесу в умовах дистанційного і змішаного навчання: навч.-метод. посіб. / С. О. Доценко, В. В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. М. Собченко. Харків: Вид-во «Ранок», 2021. 192 с.
7. Безпечне освітнє середовище у закладах освіти в умовах НУШ і воєнного стану. Нормативно-правові аспекти й рекомендації впровадження: наук.-метод. посіб. / П. Кухарчук, Н. Василенко, М. Семко, С. Пойда, О. Поважук, Л. Києнко-Романюк, Г. Мазур, Л. Дабіжа, КЗВО «ВАБО». – Вінниця: 2025. – 40 с. URL: <https://docs.academia.vn.ua/handle/123456789/2358>
8. Штучний інтелект - асистент сучасного вчителя: навч. посібн. / С.Доценко, В. Ворожбіт-Горбатюк, Т. Собченко, М. Корнієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2025. 176 с.
9. Supplement to the DigCompEdu framework. AI Pioneers. 2024. URL: <https://aipioneers.org/supplement-to-the-digcompedu-framework/>
10. UNESCO. AI competency framework for teachers. Paris: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, 2024. 52 p. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000391104>.
11. UNESCO. Guidance for generative AI in education and research 2023. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000386693>

Електронні ресурси

1. Автостопом по цифрових правах. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/hitchhiking-on-digital-rights?fbclid=IwY2xjawSpI7EBHehuMdYMPPr4NXi9J9RxGaesu4vTS69SNAeQYgxIskUx1HNx0a8SPbTnzew>
2. Вчимося разом. Методичні рекомендації для працівників освіти. URL: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/1/9409-metodicka_vcimos_razom_compressed.pdf
3. Гендерна рівність та соціальна інклюзія в комунікаціях. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/en/simulators/gender-equality-and-social-inclusion-in-communication>
4. ДезінФАКЕція. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/disinfakction>
5. Інтерактивне навчання: інструменти та технології URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/interactive-learning>
6. Кібергігієна для молоді. URL: <https://osvita.diia.gov.ua/courses/cyber-hygiene-for-youth>
7. Національна онлайн-платформа цифрової «Дія. Освіта». URL: <https://osvita.diia.gov.ua/>
8. Онлайн курс «Цифровий учитель». URL: <https://study.ed-era.com/courses/course/4033>